

★ ATEST

User Guide

User Guide

ERASMUS+ Project No.: 2014-1-CZ1-KA203-001834

OBSAH

ÚVOD DO PROJEKTU ATEST	5
PREČO POTREBUJEME SYSTÉM PRE HODNOTENIE STÁŽI S VYUŽITÍM ECTS	6
TYPY MOBILITY V PROGRAME ERAZMUS	7
POVINNÉ A VOLITEĽNÉ STÁŽE	8
SPOLUPRÁČA S FIRMAMI A HODNOTENIE STÁŽE	9
AKO HODNOTIŤ VOLITEĽNÉ STÁŽE	10
STÁŽE PRE ABSOLVENTOV – NOVÉ MOŽNOSTI V PROGRAME ERAZMUS+	13
ZÁVEREČNÉ ODPORÚČANIA	14

Úvod do projektu ATEST

Program Erasmus sa od roku 2007 (od začiatku program LLP) rozšíril okrem mobilít študentov za účelom štúdia na stáże v zahraničných firmách. Program stáží v rámci programu Erasmus+ je rozšírený o ďalšiu skupinu účastníkov – o absolventov vysokých škôl, ktorí môžu využiť stáž na doplnenie praktických skúseností v priebehu 12 mesiacov od ukončenia štúdia, za predpokladu, že na stáž boli vybraní ešte pred ukončením štúdia.

Narastajúca dôležitosť stáží v rámci programu Erasmus+ vyžaduje potrebu hodnotenia kvality stáží a pridelenia kreditov podľa určitých pravidiel. Zatiaľ čo pre štúdium v rámci programu Erasmus (Erasmus+) je pevne stanovený kreditový systém ECTS, neexistuje dostatok smerníc a presných pravidiel pre hodnotenie stáží (istota kvality založená na ECTS alebo na iných formách kreditov), a pre počet kreditov, ktoré by sa mali pridelať za voliteľné stáže, ktoré nie sú povinnou súčasťou študijných programov, ale ktoré významne dopĺňajú teoretické znalosti študentov o praktické skúsenosti.

Súčasná prax používaná pre hodnotenie a uznanie výsledkov stáží nám ukazuje veľké rozdiely medzi univerzitami a tiež rozdiely v rámci jednej univerzity (medzi rôznymi fakultami). Na základe analýzy účastníkov projektu môžeme vidieť veľké rozdiely v spôsobe pridelenia kreditov absolventom stáží v rámci programu Erasmus (od 0 ECTS do 30 ECTS v rámci rovnakého obdobia trvania stáže). Je veľmi dôležité mať spoločný alebo rovnaký systém pre hodnotenie stáží, ktorý prinesie podobné metódy potrebné pre hodnotenie a uznanie výsledkov stáží.

Prečo potrebujeme systém pre hodnotenie stáží s využitím ECTS

Pokiaľ je stáž súčasťou študijného programu, počet kreditov za úspešné absolvovanie stáže je uvedený v študijnom programe. Mnoho stáží je však realizovaných ako dobrovoľných. Program Erasmus umožňuje účasť na stáži aj študentom, pre ktorých stáž nie je povinnou súčasťou štúdia a ktorí ju chcú absolvovať ako dobrovoľnú činnosť, získať pracovné skúsenosti a tým zlepšiť svoje budúce postavenie na trhu práce – takéto stáže realizované na základe rozhodnutia univerzity a s finančnou podporou programu Erasmus ako stáže voliteľné, ktoré nie sú povinnou súčasťou štúdia, ale sú univerzitou podporované, je treba tiež hodnotiť. Výsledkom takého hodnotenia by malo byť priznanie kreditov za účasť na stáži po zistení prínosu takejto stáže pre študenta. Stáže sú podporované Európskou komisiou, hlavne kvôli lepšiemu uplatneniu študentov na trhu práce. V praxi neexistujú žiadne rozdiely medzi dobrovoľnými a povinnými stážami a obe formy stáže sú podporované rovnakou výškou grantu a sú realizované rovnakým spôsobom. Problém akumulácie kreditov nastáva vtedy, keď sa študent zúčastní stáže mimo študijného programu a stáž je realizovaná ako dobrovoľná aktivita, ktorá je len dodatkovou aktivitou študenta počas jeho študijného programu.

Ak akceptujeme stáže programu Erasmus ako nedeliteľnú súčasť štúdia, musia byť hodnotené v súlade s uznávanými pravidlami. Hodnotenie štúdia je založené na ECTS, stáže však nemajú stanovené žiadne pravidlá ako ohodnotiť a uznať účasť v programe Erasmus na základe ECTS.

Problémom nie je len akademické uznanie stáže, ale je to tiež problém pre študentov pochopiť, prečo nie je systém jasný a prečo každá univerzita používa iný spôsob hodnotenia. Problém sa prejaví najzreteľnejšie vtedy, keď vo firme pôsobí viac študentov z rôznych krajín a univerzít EU rovnaké obdobie a títo študenti okrem diskusií o výške prideleného grantu riešia i počet kreditov, ktoré im univerzity navrhujú za účasť na stáži. Koordinátor programu Erasmus sa často stretáva s otázkami študentov, prečo ich stáž bola ohodnotená inak než stáž študentov z iných krajín alebo univerzít. Pre každého koordinátora je veľmi ťažké odpovedať na otázky, keď neexistujú obecné pravidlá pre hodnotenie. Pokiaľ koordinátor nie je schopný dostatočne odôvodniť systém hodnotenia stáží s odkazom na pravidlá EU, hodnotenie stáží sa v očiach študentov stáva nespoľahlivé a narušuje to dôveryhodnosť programu Erasmus a Európskej únie.

Typy mobility v programe Erasmus

Erasmus program podporuje dva druhy mobilit – štúdium a stáž, a každý z nich má svoje vlastné pravidlá a špecifiká. Obe činnosti sú založené na dokumente s názvom Learning agreement (pre štúdium alebo stáž).

Univerzitné štúdium je založené na získaní kreditov (ECTS), ktoré sú dopredu stanovené za každý úspešne absolvovaný predmet bez ohľadu na skutočnosť, že časť štúdia je realizovaná prostredníctvom programu Erasmus v zahraničí na partnerskej univerzite, pretože vďaka systému prenosu sú kredity prenášané z jednej univerzity na druhú. Povinné stáže sú súčasťou študijného programu a získané kredity za povinné stáže uvedené v študijných plánoch sú považované za súčasť štúdia. Štúdium v zahraničí je realizované na základe dopredu schváleného študijného programu (t.j. predmetov, ktoré študent počas štúdia na partnerskej univerzite absolvuje) a s tým súvisí počet kreditov získaných za dosiahnuté výsledky celkovo potrebné pre získanie univerzitného bakalárskeho, magisterského alebo doktorandského diplomu.

Zatiaľ čo Erasmus študijné mobility sú založené na bilaterálnych dohodách medzi univerzitami, stáže Erasmus (povinné a tiež voliteľné) sú realizované v zahraničných firmách bez týchto dohôd (bilaterálne dohody pre stáže sú výnimkou). Stáže sú aktivity pre nadobudnutie praktických skúseností študentov v rámci študijných programov a len povinné stáže sú súčasťou študijného programu študenta a získané kredity sa započítajú do uznateľných kreditov pre získanie univerzitného diplomu (30 alebo 60 ECTS za semester alebo akademický rok štúdia), zatiaľ čo voliteľné stáže nemajú žiadne kreditové ohodnotenie a ak univerzita vymedzí kredity pre účastníkov na voliteľných stážach, tieto kredity nie sú súčasťou ECTS a môžu byť uznané ako ďalšie ECTS. Stávajú sa tzv. dodatkovými kreditmi nad predpísaný limit (30 alebo 60 ECTS za semester alebo akademický rok štúdia)

Povinné a voliteľné stáže

Podľa účastníkov projektu ATEST existujú 4 rôzne typy stáží, ktoré môžu byť popísané takto:

1. **Povinné stáže – s kreditmi za stáže:** stáže sú povinnou súčasťou študijného programu a ECTS za účasť na stáži sú súčasťou študijného programu. V tomto prípade je počet uznaných kreditov stanovený v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo na základe rozhodnutia univerzity.
2. **Voliteľné stáže – s kreditmi pre povinne voliteľné predmety:** stáž nie je povinnou súčasťou študijného programu, ale napriek tomu je možné si zvoliť povinne voliteľný predmet (stáž), a takto získané kredity sú uznané ako súčasť štúdia. Počet uznaných kreditov je v tomto prípade stanovený obdobne podľa predchádzajúceho bodu.
3. **Voliteľné stáže – s kreditmi nad rámec predpísaného študijného programu:** stáž nie je povinnou súčasťou študijného programu a preto sú priznané kredity uznané len ako dodatočné kredity nad rámec predpísaných kreditov v študijnom programe. Sú to kredity, ktoré sú priznané, ale nezapočítavajú sa do predpísaných kreditov, ktoré musí študent získať vo svojom študijnom programe a vzniká tzv. prebytok kreditov, ktoré sú vykazované len v dodatku k diplomu ako ďalšia aktivita študenta nad rámec predpísaných činností a môžu byť chápané len ako extra iniciatíva študenta k dosiahnutému stupňu vzdelania.
4. **Voliteľné stáže – bez uznania kreditov:** stáž nie je povinnou súčasťou študijného programu, preto kredity nie sú uznané ani ako súčasť študijného programu, ani ako kredity získané na viac. Avšak študijné výsledky dosiahnuté prostredníctvom nepovinných stáží môžu byť zdokumentované napríklad vo výpise známk (Transcript of records), v Dodatku k diplomu, v dokumente Europass alebo v certifikáte vystavenom univerzitou, prípadne konzorciom (hlavne pre absolventov, pre ktorých neexistuje iný spôsob hodnotenia).

Spolupráca s firmami a hodnotenie stáže

Úspešnosť realizácie stáží je podmienená kvalitnými zahraničnými inštitúciami a firmami, ktoré majú záujem o kvalitnú prípravu študentov a absolventov univerzít. Ako nájdete také inštitúcie a firmy? Vo všeobecnosti je nevyhnutné hľadať také inštitúcie a firmy, ktoré sa sústreďujú na profesionálnu prípravu skutočných odborníkov z rady študentov či absolventov, než o získanie lacnej pracovnej sily na pozície s nízkou kvalifikáciou. Takéto firmy majú záujem na spoločnej príprave tzv. Learning agreement for Traineeship a jeho následné dodržiavanie. Dobré zahraničné firmy chcú poznať účel a cieľ stáže, ktoré musia univerzity špecifikovať v dokumente pre výkon stáže (Learning agreement for Traineeship). Takáto spolupráca prináša skutočné výsledky, a pre študentov a absolventov je to najlepší spôsob ako dosiahnuť profesionálne skúsenosti, ktoré môžu doplniť ich teoretické znalosti z univerzity.

Projekt ATEST rieši problematiku hodnotenia stáží s využitím ECTS, ktoré je dôležité pre každého študenta a univerzitu. Na druhej strane pridelovanie kreditov ECTS je úplne neznáma forma hodnotenia stáží pre firmy. Inštitúcie alebo firmy nemôžu navrhnúť počet kreditov, ale môžu objektívne posúdiť praktické skúsenosti získané počas stáže.

Pokiaľ akákoľvek inštitúcia alebo firma zvažuje zamestnať absolventa univerzity, nezáleží na počte získaných kreditov, ale na špecifických teoretických a praktických vedomostiach absolventa. Preto záverečné vyhodnotenie stáže musí obsahovať podrobné informácie o získaných profesionálnych schopnostiach študenta alebo absolventa a je tiež dobré doplniť informácie o jeho sociálnom chovaní.

Ako hodnotiť voliteľné stáže

Súčasná prax používaná pre hodnotenie a uznanie výsledkov stáží nám ukazuje obrovské rozdiely nielen medzi rôznymi univerzitami, ale tiež v rámci tej istej inštitúcie (napríklad medzi rôznymi katedrami). Predovšetkým môžeme vidieť veľké rozdiely v spôsobe pridelovania kreditov pre stáže v rámci programu Erasmus (od 0 ECTS do 30 ECTS počas rovnakej doby trvania stáže). Je veľmi dôležité mať spoločný systém a metódy, na základe ktorých budú výsledky stáží hodnotené a uznané.

Európska komisia poukazuje na to, že v konkrétnom prípade stáže, ktorá nie je súčasťou študijného programu (voliteľná stáž), univerzita zaistí uznanie stáže aspoň tak, že zaznamená stáž v dodatku k diplomu alebo v prípade absolventskej stáže v Europasse alebo inom vhodnom osvedčení. Neexistujú však všeobecne prijaté jasné pravidlá pre zaistenie kvality stáží, založené na systéme ECTS, ako je to v prípade mobilit v rámci štúdia.

Na jednej strane sa stáže stanú ešte atraktívnejšími pre študentov univerzít, pokiaľ bude existovať jasný systém hodnotenia stáží a výsledky budú uznávané ako súčasť štúdia. Na druhej strane je potrebné pamätať na to, že stáže primárne podliehajú dvom rôznym pravidlám, jednak pravidlám univerzity krajiny študenta a jednak pravidlám platných v krajine firmy kde prebieha stáž. Okrem toho existuje celý rad európskych nariadení a iných právnych inštitútov, ktoré túto situáciu nezjednodušujú, ale naopak, ešte viac komplikujú.

Pokiaľ ide o systém pridelovania kreditov (ECTS), partneri projektu ATEST navrhujú preskúmať systém ECTS vo vzťahu ku stážam, pretože existujú rôzne pracovné vyťaženia v prípade štúdia a iné v prípade stáží. Pokiaľ sa pre štúdium priznáva 1 ECTS za 25 až 30 hodín práce, pre stáže navrhuje projektový tím ATEST, aby 1 ECTS bol priznaný za 50 až 60 hodín práce v prípade nepovinnej (voliteľnej) stáže. Výška pridelovaných kreditov by mala závisieť na dobe trvania stáže (počet hodín) a pre účely hodnotenia navrhujeme dodržiavať minimálny počet kreditov, t.j. 6 ECTS za obdobie 2 mesiacov trvania stáže. Maximálna výška ECTS pri tomto systéme u voliteľných stáží by bola len doporučená.

Čo považuje projekt ATEST za najdôležitejšie, je hodnotenie kvality stáže na základe hodnotenia študenta či absolventa zahraničnou firmou, ako i na základe ďalších dokumentov, ktoré sa dajú použiť pre hodnotenie kvality stáže konkrétneho stážistu. Kredity by nemali byť pridelené len vtedy, ak účastník nesplnil podmienky stáže. Na druhej strane, samotný výkon študenta (pokiaľ

je postačujúci) by nemal mať vplyv na počet ECTS stanovených pre dané obdobie stáže. Malo by platiť len to, či stáž bola uznaná a teda splnená, alebo neuznaná preto, že nebol naplnený Learning Agreement for Traineeship.

Ak chceme pomôcť vytvoriť súbor transparentných kritérií pre hodnotenie voliteľných (nepovinných) stáží, môžu byť použité nasledujúce nástroje:

- vytvorenie vnútorného univerzitného predpisu pre posudzovanie nepovinných stáží a pre pridelovanie ECTS účastníkom stáží;
- zaistenie, ešte pred schválením stáže, že stáž je v súlade s obsahom študijného programu študenta či absolventa a univerzita podporuje študentov v tejto oblasti;
- stáž by mala byť posúdená na základe jasne definovaných výsledkov, mala by vyžadovať zodpovedajúci dohľad ako zo strany zahraničnej firmy tak i univerzity v priebehu stáže, aby vhodne dopĺňala dosiahnuté študijné výsledky;
- požadovať, aby stážista zaznamenával činnosti vykonávané v jednotlivých dňoch, pretože na základe týchto informácií sa dá stáž dobre vyhodnotiť a to vrátane pracovného vyťaženia;
- vyzvať účastníka stáže, aby vyplnil napríklad vstupný hodnotiaci formulár (v priebehu dvoch týždňov od začiatku stáže) a priebežné hodnotenie stáže (zhruba uprostred stáže);
- sledovať a vyhodnocovať všetky správy a informácie o ukončení stáže: po každej stáži by mali študent a zahraničná firma vyhodnotiť skúsenosti. Záverečné vyhodnotenie by malo byť vypracované príslušným pedagógom (mentorom);
- mentor by mal zaistiť náležitý dohľad nad priebehom stáže po celú dobu výkonu stáže s pravidelnou spätnou väzbou;
- priebežné a záverečné hodnotenie by malo byť vyhotovené zodpovednou osobou na základe hodnotiacich formulárov a potvrdenia o absolvovaní stáže. Potvrdenie o absolvovaní stáže je dôležité z hľadiska doby trvania stáže a tiež z hľadiska toho či bola stáž úspešne dokončená. Tento dokument je podkladom pre priznanie ECTS. V prípade, že študent nesplní podmienky Learning Agreement for Traineeship, stáž by nemala byť uznaná a študent by mal vrátiť grant (alebo jeho časť). Je potrebné zaistiť, aby tieto podmienky boli zahrnuté do zmluvy o poskytnutí grantu;

- priebežne rozpracovávať súbor hodnotiacich kritérií, ktoré sú vhodné pre daný účel a čo najlepší spôsob hodnotenia stáží;
- zaistiť uznanie kreditov v rámci vnútorného univerzitného systému. I keď ide o činnosti, ktoré sú pre študenta voliteľné, získava kredity nad rámec povinných ECTS potrebných pre úspešné ukončenie akademického roka. Pokiaľ nie je možné priznať ECTS a zaznamenať ich v Dodatku k diplomu (platí predovšetkým pre absolventov), je potrebné zaistiť, aby bola stáž vyznačená v Europasse.

Stáže pre absolventov – nové možnosti v programe Erasmus+

Od 1.1.2014 boli stáže v rámci programu Erasmus+ rozšírené o ďalšiu skupinu účastníkov: o absolventov, ktorí majú možnosť využiť stáž v priebehu 12 mesiacov po ukončení štúdia, za predpokladu, že boli vybraní k účasti na stáži pred dokončením štúdia. Maximálna doba trvania mobility pre študenta v každom cykle štúdia je 12 mesiacov a minimálna doba stáže sú dva mesiace, maximum 12. Stáž pre absolventa univerzity, ktorý vyčerpal pre účel štúdia alebo stáže v danom študijnom cykle napr. v súčte 10 mesiacov a menej, má možnosť využiť tzv. absolventskú stáž na 2 mesiace, prípadne i dlhšie (v súčte maximálne 12 mesiacov vrátane aktivít v programe Erasmus predchádzajúceho študijného cyklu).

Absolventská stáž patrí do skupiny voliteľných stáží bez možnosti získania ECTS, pretože absolvent už získal Dodatok k diplomu, kam sa stáž študentom zaznamenáva a dodatok sa nedá nijako doplniť. Európska komisia odporúča potvrdiť absolvovanie stáže v Europasse, v ktorom sa zaznamenávajú získané znalosti a skúsenosti v iných európskych krajinách.

V súčasnej dobe sú stáže stále viac využívané a stále viac študentov preferuje počkať na ukončenie štúdia a absolvovať stáž ako nadväzujúcu činnosť na predchádzajúce štúdium, než absolvovať stáž v priebehu štúdia.

Prieskum účastníkov projektu ATEST ukázal, že na univerzitách nie je bežnou praxou potvrdzovať účasť na stážach v Europasse. Pokiaľ by univerzity či konzorciá absolventom nepotvrďovali účasť na stážach, boli by znevýhodnení hneď dvakrát – absolvent, ktorý dokončí stáž, nezíska záznam v Dodatku k diplomu a jeho stáž nie je uvedená ani v dokumentácii študenta na univerzite. Táto situácia by mohla znížiť záujem o absolventské stáže, alebo by sa mohli chápať ako činnosť s malou pridanou hodnotou. Aj tento problém sa dá riešiť – jednak potvrdením stáže v Europasse a jednak certifikátom vydaným vysielačcou inštitúciou alebo konzorciom, ktorý dokladá účasť na stáži.

Účastníci projektu ATEST veria, že tieto potvrdenia posilňujú záujem o absolventské stáže, ktoré sa tak stanú ešte atraktívnejšie pre študentov, ktorí ukončujú štúdium.

Záverečné odporúčania

V praxi je nevyhnutné nielen poznať pravidlá programu Erasmus+, ale aj trvať na ich dodržiavaní a pre úspešnú realizáciu stáží využiť i vlastné dodatočné podmienky. Aby sme mohli realizovať program stáží úspešne bez ohľadu na to, či stáže sú povinné alebo dobrovoľné, ponúkame jednoduchý postup pre prácu pracovníkov zahraničných oddelení, zapojených v programe Erasmus+.

1. Ponúkajte študentom a absolventom univerzít len také stáže, ktoré pre nich znamenajú prínos. To ale neznamená, že si študenti sami nemôžu nájsť firmy alebo iné inštitúcie pre výkon stáží. V prípade, že si študent sám zaistí stáž v zahraničnej firme, skontrolujte kvalitu zahraničnej inštitúcie a obsah zmluvy o výkone stáže, pričom študent musí byť vybraný transparentným spôsobom (napr. na základe preverenia jazykových schopností a podobne).
2. Stanovte si vlastné výberové kritériá pre účasť na stáži. Preverte jazykové znalosti žiadateľov a súlad študijných odborov s obsahom stáží. Je dobré do zmluvy pridať ďalšie podmienky (napr. potvrdenie do 2 týždňov po zahájení stáže, že obsah stáže zodpovedá dohodnutým podmienkam a je v súlade s Learning Agreement for Traineeship).
3. Zdravotné poistenie a poistenie zodpovednosti je jedným z najdôležitejších dokumentov pre účasť na stáži, ktoré musí byť doložené pred podpisom zmluvy (a pred začatím stáže). Nezabúdajte, že vysielajúca inštitúcia je zodpovedná za všetky riziká pokiaľ dôjde ku škode a poistenie chýba alebo nie je dostatočné.
4. Learning Agreement for Traineeship je najdôležitejší dokument pre výkon stáže. Preto je nevyhnutné zaistiť, aby bola táto dohoda spracovaná vo všetkých podrobnostiach, pretože len na základe detailnej zmluvy je možné vyžadovať jej dodržiavanie v praxi. Pre inštitúcie je presné zadanie dôležité a firma by mala byť zoznamovaná s požiadavkami univerzity na prípravu študentov a absolventov vysokých škôl v danom odbore štúdia.
5. Počas výkonu stáže buďte v kontakte nielen s vaším študentom alebo absolventom, ale tiež so zodpovedným pracovníkom firmy a všetky problémy riešte okamžite. V prípade potreby neváhajte navštíviť firmu v zahraničí (finančné zdroje sú v rozpočte programu Erasmus). V prípade vážneho problému sa nemusíte obávať ukončiť stáž pred uplynutím termínu, predovšetkým keď o to požiada študent sám. Je lepšie ukončiť stáž skôr, než riešiť oveľa vážnejšie problémy neskôr.
6. Stáž musí byť riadne ukončená zahraničnou firmou a okrem potvrdenia o výkone stáže je potrebné vyžadovať dostatočne podrobné hodnotenie činností a novo nadobudnutých schopností študenta v oblasti v súlade s Learning agreement for Traineeship. Potvrdenie doby výkonu stáže a podrobné hodnotenie činnosti by mali byť použité ako základ pre uznanie stáže a pre priznanie kreditov v rámci ECTS.
7. Zatiaľ čo pre povinné stáže sú kredity stanovené vopred v učebných plánoch, pre dobrovoľné stáže neplatia presné pravidlá a je možné si zvoliť vlastný systém (pokiaľ EU neposkytuje jednotné pravidlá), ktorý by však mal vychádzať z určitých pravidiel. Pri vytváraní pravidiel pre posúdenie stáží použite Vaše osvedčené metódy a ich rozšírenie o ďalšie kritériá. Je možné zaviesť napr. povinné rozhovory pre všetkých účastníkov stáží alebo len pre študentov, ktorých hodnotenie je skôr negatívne. Je tiež možné zaviesť písanie esejí a ich hodnotenie pedagógmi alebo tútormi. Doba trvania stáže a ďalšie kritériá hodnotenia môžu byť dobrým základom pre zodpovedné hodnotenie stáží a objektívne priznanie kreditov (ECTS), ktoré navrhuje v prípade dobrovoľnej stáže projektový tím ATEST v rozmedzí od 6 ECTS do 20 ECTS alebo viac.
8. Pamätajte, že kredity, ktoré študent získa za účasť na dobrovoľnej stáži, nemôžu byť súčasťou povinných kreditov, ale študent môže za takú stáž získať len kredity nad požadovaný limit povinných kreditov (t.j. nad predpísaných 30 alebo 60 ECTS za semester alebo akademický rok).
9. Stáž je zaznamenaná v Dodatku k diplomu študenta alebo v Europasse. Nie je pritom dôležité, či ide o povinnú alebo dobrovoľnú stáž. Účasť na stážach absolventov sa nedá zapísať do Dodatku k diplomu. Existuje jediná možnosť – absolvovanú stáž vyznačiť v Europasse. Univerzity môžu taktiež vystaviť študentom alebo absolventom certifikát potvrdzujúci absolvovanie stáže.
10. Pre študentov je veľmi dôležitá výška grantu a jeho platba. V prípade stáží neodporúčame vyplácať celú čiastku dopredu, ale len jej časť (napr. 80%) a zvyšok môže byť vyplatený akonáhle študent splnil všetky podmienky pre stáž, vrátane jazykového testu a vyplnenia záverečnej správy. To je dôležité hlavne v prípade absolventov univerzít. Pamätajte, že prvá splátka grantu musí byť zaplatená najneskôr v deň začatia stáže.
11. Ďalšou dôležitou úlohou pracovníkov zahraničného oddelenia je trvalá podpora stáží a šírenie výsledkov vrátane metód hodnotenia stáží v rámci univerzity, ale tiež mimo univerzitu a je nutné udržiavať kontakty a budovať nové so zahraničnými firmami a ďalšími inštitúciami, ktoré prijímajú stážistov.

ATEST User Guide

PUBLISHED BY

EDUCA INTERNATIONAL, o.p.s.
Na Moklině 289/16,
163 00 Praha 6
Czech Republic
www.educaops.eu

THE PREPARATION OF THIS DOCUMENT HAS BEEN UNDERTAKEN BY

Josef Vochozka
Vladimíra Řeháčková
Lorena Zanelli
Francesca Briani
Lorenza Zuccatti
Marjo van der Valk
Gorka Orueta Estivariz
Ulrike Sauckel
Renáta Timková

**THE ATEST PROJECT HAS BEEN REALISED AS AN ERASMUS+ KA2 PROJECT
WITH A FINANCIAL SUPPORT OF THE EUROPEAN UNION IN THE YEAR 2014-2016**

